

Bruxelles, 4.12.2013
COM(2013) 869 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind activitatea Grupului operativ pentru Marea Mediterană

1. SINTEZĂ

La 3 octombrie 2013, o ambarcațiune cu aproximativ 500 de migranți la bord s-a scufundat în largul coastelor insulei Lampedusa. Pierderea de vieți omenești a declanșat un apel ferm la acțiune din partea liderilor europeni și a cetățenilor europeni.

Grupul operativ pentru Marea Mediterană a fost instituit în urma Consiliului JAI din 7-8 octombrie 2013. Instituirea sa s-a bucurat de o primire favorabilă în cadrul Consiliului European din octombrie. Cu această ocazie, s-a clarificat faptul că ar trebui întreprinse acțiuni ferme pentru a preveni pierderea de vieți omenești pe mare și pentru a împiedica repetarea unor astfel de tragedii umane. Aceste acțiuni ar viza oferirea de protecție, bazată pe principiul solidarității și al distribuirii echitabile a responsabilității cu o puternică componentă orientată spre exterior. În acest context, după tragedia de la Lampedusa, Consiliul Afaceri Externe din 18 noiembrie a examinat, de asemenea, modalități de consolidare a dialogului politic și a cooperării cu țările terțe. De asemenea, Parlamentul European a adoptat o rezoluție pe această temă la 23 octombrie¹.

Pe parcursul discuțiilor purtate în cadrul reuniunilor grupului operativ și pe baza mandatului, s-a constatat că trebuie utilizată o gamă largă de măsuri ca urmare a unei abordări integrate pentru întregul bazin mediteraneean, deoarece evenimentele tragice din Lampedusa se înscriu într-o problemă de lungă durată și de mare amploare. Aceste măsuri includ, printre altele: asistență oferită țărilor de origine și de tranzit și dialog consolidat cu acestea, în conformitate cu abordarea globală în materie de migrație și mobilitate; concentrarea reînnoită a atenției asupra eforturilor în materie de relocare și de protecție regională; explorarea unor căi legale care să permită accesul în condiții de siguranță la Uniunea Europeană, precum și o atenție generală acordată intensificării eforturilor de relocare; combaterea traficului de persoane, a introducerii ilegale de imigranți și a rețelelor infracționale; asigurarea unei returnări rapide și durabile a migranților în condiții umane și demne; consolidarea gestionării frontierelor externe ale UE; punerea în aplicare a regulamentului recent adoptat privind Eurosur; sprijinirea statelor membre ale căror sisteme de migrație și azil sunt supuse unor presiuni.

Acțiunile incluse în prezenta comunicare urmează această abordare holistică, axându-se în același timp pe soluții imediate și practice care ar putea completa activitățile desfășurate în ansamblul zonei mediteraneene pe termen scurt. Discuțiile grupului operativ au permis definirea a cinci domenii principale de acțiune, cu o largă acoperire geografică: din țările de origine și de tranzit, pentru a împiedica migranții să întreprindă călătorii periculoase, până la țărmurile Uniunii Europene:

- (1) acțiuni în cooperare cu țări terțe;
- (2) protecție regională, relocare și consolidarea căilor legale către Europa;

¹ Rezoluția Parlamentului European din 23 octombrie 2013 referitoare la fluxurile migratorii din Marea Mediterană, cu o atenție specială acordată evenimentelor tragice petrecute în largul coastelor insulei Lampedusa [2013/2827(RSP)]

- (3) combaterea traficului de persoane, a introducerii ilegale de imigranți și a criminalității organizate;
- (4) consolidarea supravegherii frontierelor, contribuind la îmbunătățirea tabloului situației maritime și la protecția și salvarea vieților migranților în Marea Mediterană;
- (5) asistență oferită statelor membre care fac față unei puternice presiuni a migrației și solidaritate cu acestea.

În conformitate cu rezultatele Consiliului European din octombrie, s-a confirmat pe parcursul reuniunilor grupului operativ faptul că măsurile imediate vor trebui să fie completate de inițiative pe termen lung, bazate pe cele mai adecvate cercetări disponibile, destinate să abordeze cauzele profunde ale migrației (sărăcia, încălcarea drepturilor omului, conflictele, lipsa de oportunități economice, condițiile precare de muncă, șomajul etc.). Ar trebui adoptate inițiative pentru a reforma cadrul juridic și administrativ privind migrația și azilul în țările de tranzit. Orice acțiune a UE trebuie văzută în contextul politic mai larg al relației UE cu respectivele țări și regiuni partenere: în special, ea nu poate fi disociată de politica europeană de vecinătate și de cadrul politicii în materie de migrație externă al abordării globale în materie de migrație și mobilitate (AGMM). Aceste acțiuni sunt, prin natura lor, legate de o dimensiune pe termen lung și sunt deja incluse în strategiile pe termen lung ale UE. Ele sunt, de asemenea, de o importanță capitală pentru a împiedica migrații să întreprindă călătorii periculoase către Europa.

Toate acțiunile din prezenta comunicare vor trebui să fie în deplină conformitate cu standardele internaționale în materie de drepturi ale omului, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene², Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Convenția ONU privind statutul refugiaților din 1951, principiul nereturnării și *acquis-ul* aplicabil al UE. Atunci când sunt implicate date cu caracter personal, o atenție deosebită ar trebui acordată punerii în aplicare depline a dispozițiilor aplicabile.

Prezenta comunicare se discută în cadrul Consiliului Justiție și Afaceri Interne din 5-6 decembrie. Rezultatele discuției vor fi prezentate de președinție în cadrul Consiliului European din 19-20 decembrie.

În cadrul acțiunilor care vor decurge din prezenta comunicare, ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare resurselor și mijloacelor care ar putea fi puse la dispoziție, în cadrul constrângerilor bugetare existente, de către toți actorii implicați în vederea punerii în aplicare a acțiunilor și a realizării obiectivului general de a împiedica repetarea în viitor a unor tragedii precum cea de la Lampedusa. Comisia Europeană va prezenta rapoarte periodice Consiliului și Parlamentului European cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a comunicării privind Grupul operativ pentru Marea Mediterană.

² În special articolele 2, 4, 18 și 19.

2. PROCES

Pentru pregătirea prezentei comunicări, Comisia Europeană, care prezidează Grupul operativ pentru Marea Mediterană, a organizat două reuniuni ale grupului la 24 octombrie și la 20 noiembrie 2013. Serviciul European de Acțiune Externă și toate statele membre au luat parte la aceste reuniuni, împreună cu agențiile UE care au un interes direct în proces (EASO, Frontex, Europol, FRA, EMSA).

Alte entități au fost consultate în cursul elaborării comunicării privind Grupul operativ pentru Marea Mediterană, inclusiv țările asociate, ICNUR, OIM, ICMPD, Centrul pentru politici în domeniul migrației, Organizația Maritimă Internațională, UNODC și Interpol³.

3. LINII DE ACȚIUNE

Următoarele linii de acțiune au fost elaborate de Grupul operativ pentru Marea Mediterană:

³ Recunoașterea rolului acestor organizații în text nu aduce atingere niciunei decizii de finanțare care urmează să fie adoptată în contextul punerii în aplicare a acțiunilor preconizate în comunicare.

(1) Acțiuni în cooperare cu țările terțe

Acțiunile în cooperare cu țările terțe reprezintă unul dintre cele mai eficace mijloace de a împiedica migranții să intre pe teritoriul UE prin canale ilegale și să își pună viața în pericol prin călătoriile periculoase către Europa.

Țările terțe sunt parteneri esențiali pentru a elimina cauzele profunde ale migrației neregulate, a monitoriza fluxurile de migrație, a colecta informații și date operative privind rutele și rețelele, a dezmembra rețelele de recrutori și de traficanți, precum și pentru a contribui la furnizarea unor soluții durabile pentru fluxurile de migrație în toată regiunea mediteraneeană. În contextul general al relațiilor externe ale UE, este esențial să se continue intensificarea activității și a cooperării cu țările de origine și de tranzit privind migrația și dezvoltarea, inclusiv consolidarea capacităților acestora de a gestiona fluxurile de migrație mixte și acordarea de sprijin pentru a garanta faptul că sistemele lor de migrație și de azil sunt conforme cu standardele internaționale privind drepturile omului. Este necesar să se asigure un dialog politic mai intens și mai bine orientat cu țările de origine și de tranzit, cu scopul de a stimula consolidarea încrederii și angajamentul constructiv cu partenerii în materie de migrație, un aspect deosebit de sensibil de ambele părți.

Abordarea globală în materie de migrație și mobilitate (AGMM) oferă cadrul pentru dialogul și cooperarea cu toate țările terțe, adoptând în același timp o abordare cuprinzătoare față de dialogurile și cooperarea în materie de migrație. Este necesar un impuls politic pentru a spori eficiența și impactul AGMM și pentru a asigura înregistrarea de progrese în ceea ce privește dialogurile pe tema migrației, a mobilității și a securității și negocierile privind parteneriatele pentru mobilitate. Acțiunile viitoare vor continua să se axeze pe țările vizate de politica europeană de vecinătate, pe partenerii strategici, precum și pe țările de origine și/sau de tranzit prezentând un interes deosebit, tot în cooperare cu organizațiile internaționale relevante.

Data fiind natura mișcărilor de migrație, țările de tranzit de-a lungul coastelor din sudul Mediteranei vor trebui încurajate să se angajeze în cooperarea privind migranții care nu fac parte dintre resortisanții lor. Prin urmare, trebuie să fie aplicată o perspectivă mai largă, iar UE trebuie să prezinte un mesaj pozitiv privind migrația. În relațiile cu țările partenere vor trebui, de asemenea, să fie luate în considerare sensibilitățile și așteptările specifice ale țărilor partenere cu privire la migrație și percepția lor că UE dorește să se concentreze în principal pe aspectele de securitate, pe readmisie/returnare și pe lupta împotriva migrației neregulate.

În acest context, acțiunile propuse se concentrează pe activități care urmează să fie consolidate sau lansate pe termen scurt în vederea atingerii obiectivelor menționate anterior, prin sporirea, printre altele, a coordonării dintre instrumentele disponibile la nivelul UE și la nivel național. Parteneriatele pentru mobilitate, campaniile de informare, inițiativele diplomatice și consolidarea capacităților reprezintă componente importante ale acestei abordări. Serviciul European de Acțiune Externă va fi un partener esențial pentru punerea în aplicare a acțiunilor preconizate în această secțiune, în timp ce cooperarea sustenabilă și pe termen lung cu țările terțe va fi complementară acestor măsuri pe termen mai scurt și mediu.

Acțiuni

- Acțiuni specifice în țările de tranzit

1.1. Comisia și statele membre ar trebui să acorde atenția politică necesară semnării și lansării punerii în aplicare a Parteneriatului pentru mobilitate recent încheiat cu Tunisia.

În același timp, ar trebui să fie continuată punerea în aplicare a inițiativelor de cooperare prevăzute în Parteneriatul pentru mobilitate semnat recent cu Marocul și ar trebui să se acorde sprijin autorităților marocane pentru punerea integrală în aplicare a recomandărilor conținute în raportul Consiliului național pentru drepturile omului în vederea instituirii unei noi politici în materie de migrație și azil.

De asemenea, negocierea Parteneriatului pentru mobilitate cu Iordania ar trebui să înceapă imediat, ca un rezultat pozitiv al dialogului privind migrația, mobilitatea și securitatea lansat cu această țară în decembrie 2012.

Lansarea unor noi dialoguri în materie de migrație, mobilitate și securitate cu alte țări din sudul Mediteranei, în special cu Egipt, Libia, Algeria și Liban este, de asemenea, o prioritate⁴.

Decizia în acest sens va fi luată pe baza unei evaluări specifice pentru fiecare țară, ținându-se cont, în special, de capacitatea și disponibilitatea țării respective de a-și îmbunătăți gestionarea în materie de migrație și de azil, în conformitate cu standardele internaționale, precum și de a-și intensifica cooperarea cu UE în aceste domenii.

Motivele de preocupare legate de drepturile migranților și ale refugiaților ar trebui ridicate sistematic în cadrul dialogurilor politice cu țările terțe, conform Cadrului strategic și Planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația (acțiunea 14) și ar trebui să se ofere asistență pentru dezvoltarea unor sisteme de migrație și azil eficace. Inițiativele puse în aplicare de către agențiile UE, cum ar fi EASO, FRA și Frontex, precum și de către statele membre, organizațiile internaționale și societatea civilă în scopul consolidării capacităților în materie de azil, primire, migrație și gestionarea frontierelor pot fi un element important al parteneriatelor pentru mobilitate.

Ar trebui să existe o analiză financiară a parteneriatelor pentru mobilitate, pentru a stimula statele membre să participe mai activ la elaborarea de proiecte. De asemenea, parteneriatele pentru mobilitate ar trebui să fie utilizate în mod strategic pentru a încuraja cooperarea regională în materie de migrație.

⁴ Se preconizează acordarea unei asistențe în cadrul unei colaborări cu autoritățile libaneze privind gestionarea integrată a frontierelor (GIF) pentru a consolida instituțiile de stat și a îmbunătăți cooperarea dintre agenții. În acest context, UE urmărește, de asemenea, să promoveze o abordare a GIF bazată pe drepturi, care vizează deplasările regulate de persoane și de mărfuri, precum și gestionarea fluxurilor de migrație. De asemenea, UE examinează în prezent posibilitățile de a acorda sprijin forțelor armate libaneze.

1.2 Va fi promovat dialogul pe teme specifice de interes cu anumite țări din Africa de Nord și regiunea Sahel pentru a acționa în mod mai eficient în combaterea rețelelor de recrutori și de traficanți. Ar trebui organizate discuții cu autoritățile tunisiene privind măsurile menite să pună capăt aprovizionării recrutorilor din Libia cu ambarcațiuni tunisiene, cum ar fi înregistrarea și urmărirea navelor în vederea schimbului de date. Procese similare ar trebui încurajate, de asemenea, în alte state din Africa de Nord. În special, autoritățile egiptene ar trebui încurajate să acorde mai multă atenție activităților traficantilor de persoane din regiunea Sinai și să le combată mai eficient; autoritățile din Sudan ar trebui invitate să combată organizațiile infracționale care își desfășoară activitatea pe teritoriul lor și care facilitează introducerea ilegală și traficul de migranți și de refugiați din Cornul Africii către regiunea mediteraneeană; autoritățile nigeriene ar trebui angajate și asistate în vederea unei mai bune protecții a celor mai vulnerabili dintre cetățenii lor, care riscă să devină victime ale traficantilor de persoane.

1.3 Având în vedere situația politică și de securitate foarte instabilă și capacitățile instituționale și administrative limitate, Libia se află astăzi în imposibilitatea de a combate activitățile recrutorilor și ale traficantilor. Prin urmare, ea reprezintă principala țară de tranzit și de plecare a fluxurilor mixte de migrație în Marea Mediterană centrală. Pentru a remedia această situație, UE ar trebui să continue să își consolideze sprijinul amplu oferit Libiei prin promovarea stabilizării sale, ameliorarea guvernantei și a securității și combaterea radicalizării, a extremismului violent și a terorismului, precum și prin prezentarea de rapoarte privind încălcările drepturilor omului. În plus, o asistență de o importanță deosebită pentru a promova dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a frontierelor va fi furnizată prin misiunea EUBAM în curs, precum și prin proiectul Sahara-Marea Mediterană. În acest cadru, statele membre și Frontex ar trebui să analizeze modalitatea de a furniza în continuare sprijin acestor inițiative. În paralel, UE va continua să furnizeze asistență în scopul sprijinirii instituirii în Libia a unui sistem de gestionare a migrației și de azil care să fie în deplină conformitate cu standardele internaționale privind drepturile omului. Având în vedere că Libia este o țară de primire pentru migranții aflați în căutarea unui loc de muncă, ar trebui sprijinită una dintre măsurile prioritare avute în vedere de Ministerul Muncii pentru reducerea migrației neregulamentare, și anume o procedură oficială clară pentru tratamentul migranților aflați în căutarea unui loc de muncă. UE va continua să colaboreze cu autoritățile libiene pentru a combate practici precum detenția fără discernământ a migranților sau maltratarea migranților în cadrul și în afara centrelor de detenție și pentru a îmbunătăți condițiile în centrele de detenție. O atenție deosebită va fi acordată de UE necesității ca Libia să asigure respectarea drepturilor persoanelor care au nevoie de protecție internațională, să adopte acte legislative privind azilul și să regularizeze situația ICNUR în țară⁵. Ar trebui

⁵ Comisia are în vedere posibilitatea adoptării unei decizii de finanțare pentru a pune în aplicare un program de 10 milioane EUR în cadrul I EVP (Instrumentul european de vecinătate și parteneriat) care se va axa pe îmbunătățirea sistemului juridic și instituțional și a capacităților autorităților responsabile cu gestionarea migrației și a azilului, în conformitate cu standardele internaționale și cu cele mai bune practici, pentru a garanta că migranții sunt tratați în spiritul respectării depline a drepturilor omului și a demnității umane și în conformitate cu standardele internaționale care garantează protecția internațională. Programul

instituită o rețea de ofițeri de legătură pentru a combate migrația neregulamentară în Libia de îndată ce situația în materie de securitate o va permite. Comisia se angajează să lanseze un dialog cu autoritățile libiene privind migrația, mobilitatea și securitatea, în conformitate cu AGMM, de îndată ce condițiile o vor permite. Aceste acțiuni sunt completate de alte proiecte și programe ale UE în domeniul securității.

1.4 Teritoriul Turciei reprezintă un alt punct important de tranzit al fluxurilor de migrație neregulamentară către UE atât prin regiunea Tracia, cât și prin traversarea Mării Mediterane. Recunoscând capacitățile și eforturile semnificative depuse în prezent de Turcia pentru prevenirea acestui fenomen, este foarte important să se continue dialogul și cooperarea cu autoritățile turce, în vederea consolidării în continuare a capacităților acestora de a dezmembra rețelele de recrutori care organizează astfel de călătorii ilegale, de a împiedica aceste călătorii prin intensificarea supravegherii frontierelor sale, de a face rapid schimb de informații cu statele membre ale UE interesate și de a pune în aplicare pe deplin acordul de readmisie. Crearea unei rețele de ofițeri de legătură în Turcia, similară cu rețeaua prevăzută pentru Libia, va fi importantă în această privință. În plus, va fi deosebit de important, pentru UE, să ofere în continuare asistență Turciei pentru a-și dezvolta sistemele de gestionare în domeniul frontierelor, al vizelor, al migrației și al azilului, în conformitate cu standardele UE pe care Turcia dorește să le aplice în calitate de țară candidată.

1.5. 1.5. Acțiunile desfășurate cu țările de tranzit vor trebui să fie completate printr-o atenție sporită acordată țărilor de origine din Africa de Est și de Vest, prin intermediul dialogului politic și al unei cooperări consolidate. Dialoguri specifice privind migrația, demersuri și angajamente consolidate, atât la nivel de țară, cât și cu partenerii regionali, cu implicarea respectivilor reprezentanți speciali ai UE, ar putea juca un important rol pozitiv. În paralel, cooperarea va continua să contribuie la îmbunătățirea mediului socioeconomic și a posibilităților aferente de încadrare în muncă pentru cetățenii care, în caz contrar, s-ar putea simți împinși către migrația neregulamentară. Sprijinul pentru o mai bună gestionare a migrației la nivel național și regional ar trebui să combată mai eficient traficul și să contribuie la urmărirea penală a traficanților și la oferirea de asistență victimelor. UE ar trebui să urmărească promovarea respectării drepturilor omului pentru toți migranții aflați în țările și regiunile partenere, cu un accent special pe grupurile vulnerabile și pe drepturile speciale ale solicitanților de azil și ale refugiaților, utilizând instrumentele și fondurile disponibile, inclusiv instrumentele specifice în materie de drepturi ale omului. UE ar trebui să încerce să prevină și să combată situațiile de prelungire a statutului de refugiat și să consolideze protecția refugiaților și securitatea în taberele de refugiați (de exemplu, prin intermediul Instrumentului de stabilitate al UE). În acest context, ar trebui, de asemenea, sprijinite programele inovatoare.

va acorda, de asemenea, o atenție deosebită îmbunătățirii condițiilor de viață pentru migranții din centrele de detenție. Acest obiectiv se va realiza prin revizuirea procedurilor administrative, îmbunătățirea serviciilor oferite migranților și facilitarea accesului acestora la locuri de muncă.

- Abordări regionale

1.6 Ar trebui să fie dezvoltate campanii de informare și de sensibilizare, în principal în cadrul unor acțiuni mai ample desfășurate de UE în domeniul migrației, cu intenția de a comunica în mod clar și de a sensibiliza publicul în ceea ce privește riscurile și pericolele grave cu care se confruntă migranții care încearcă să ajungă în UE pe căi neregulate, inclusiv pericolele traversărilor neregulate pe mare și amenințările reprezentate de recrutori și de traficanți.

Ar trebui căutate abordări inovatoare pentru a ajunge la un număr cât mai mare de potențiali migranți, în țările de origine, precum și în țările de tranzit, cu o atenție specială acordată țărilor africane, precum și țărilor relevante din Orientul Mijlociu și Asia, pe baza inițiativelor anterioare ale UE și ale statelor membre.

Prin intermediul campaniilor ar trebui să se ofere informații, de asemenea, cu privire la posibilitățile legale de migrație. Campaniile de informare ar trebui, de asemenea, să se bazeze pe rețelele diasporei și ar trebui să fie, în principal, dezvoltate în parteneriat cu autorități din țări terțe, organizații internaționale și ONG-uri.

În acest cadru, ar trebui să se utilizeze potențialul oferit de portalul UE privind imigrația, alături de alte metode de difuzare a acestor mesaje.

1.7 Între statele membre mediteraneene ale UE și țările din Africa de Nord va fi instituită până în 2015, în urma unei licitații publice care urmează să se desfășoare în 2014, rețeaua SEAHORSE Marea Mediterană. Această rețea va permite statelor participante să facă schimb de informații factuale în mod direct privind incidentele și patrulele aproape în timp real prin intermediul comunicării prin satelit. Eforturile actuale ar trebui să fie consolidate, pentru a convinge toate celelalte țări relevante din Africa de Nord (și anume Tunisia, Algeria și Egipt) să participe la această rețea⁶.

1.8 Ar trebui dezbătută participarea eventuală a țărilor de plecare la operațiunile de supraveghere maritimă, în cadrul juridic al Frontex și EUROSUR. Această acțiune ar trebui completată prin dialoguri și asistență menite să încurajeze și să consolideze capacitățile țărilor terțe de: (1) a combate, la punctul de origine, rețelele de introducere ilegală de persoane, împiedicând astfel punerea în pericol a imigranților de către recrutori; (2) a îmbunătăți controlul frontierelor lor terestre și ale coastelor lor; (3) a stabili mecanisme care să permită întoarcerea în siguranță a migranților în situație neregulamentară la cel mai apropiat și sigur punct de plecare.

⁶ De asemenea, cooperarea în curs între pazele de coastă poate oferi posibilități de promovare a dialogului dintre UE și țările din Africa de Nord.

Ori de câte ori este posibil și oportun⁷, ar trebui repetate experiențele practice dobândite de anumite state membre în urma activităților comune de patrulare în apele teritoriale ale țărilor terțe. În plus, rolul pe care Frontex îl joacă, în limitele mandatului său, în sprijinirea desfășurării activităților menționate anterior, în special privind consolidarea capacităților, va fi important. În acest sens, ar trebui să se stabilească sinergii cu alte instrumente de consolidare a capacităților utilizate de UE în regiunea nord-africană.

1.9 Pe baza evaluării capacităților și a necesităților lor existente, ar trebui să fie luată în considerare posibilitatea de a acorda asistență pentru consolidarea capacităților de căutare și salvare în statele de coastă din Africa de Nord.

1.10 Ar trebui să fie îmbunătățit schimbul de date strategice și tactice între statele membre ale UE și statele africane. Un exemplu în acest context ar fi realizările rețelei *Africa Frontex Intelligence Community*. Ar trebui elaborate periodic rapoarte comune privind analiza riscurilor.

1.11 Ar trebui dezvoltate dialogul politic și inițiative diplomatice, inclusiv demersuri comune⁸, utilizându-se într-un mod coordonat toate stimulentele și pârghiile disponibile la nivelul UE și al statelor membre, pentru a consolida capacitatea UE de a îndeplini cu succes obiectivele abordării globale în materie de migrație și mobilitate, inclusiv negocierile și punerea în aplicare deplină a acordurilor de readmisie, îmbunătățirea sistemelor de protecție internațională și combaterea introducerii ilegale de migranți și a rețelelor infracționale. Aceste inițiative ar trebui să fie lansate cu principalele țări de tranzit și de origine ale migrației neregulamentare din Africa, cât și din Asia. În acest context, ar trebui să fie explorate modalități de a lua în considerare cooperarea pe aceste teme ca o componentă a unei abordări mai largi bazate pe stimulente⁹. Rezultatele acestor eforturi ar trebui să fie însoțite de o intensificare corespunzătoare a operațiunilor coordonate ale Frontex pentru a facilita procesul de returnare.

De asemenea, în acest cadru, ar trebui elaborate măsuri cu țările terțe relevante care să permită identificarea persoanelor returnate și eliberarea de documente de identitate pentru aceștia într-un mod mai eficient. În cadrul acestui efort, ar trebui sporită atenția acordată principalelor țări de origine a migrației neregulamentare. O mai mare acceptare a permisului de liberă trecere al UE (document standard de călătorie în scopul expulzării) ar putea contribui la acest efort.

⁷ Orice acțiune în acest domeniu ar trebui să respecte drepturile fundamentale, inclusiv principiul nereturnării.

⁸ Cu obiectivul de a spori coerența în materie de acțiuni externe între nivelul UE și cel național, șefii delegațiilor UE din țările de origine ale migranților blocați într-o anumită regiune ar trebui, dacă este cazul împreună cu ambasadori ai altor state membre ale UE, să pregătească demersuri comune către autoritățile naționale competente. Aceste demersuri ar trebui să fie pregătite în coordonare cu SEAE, cu Comisia și cu statele membre în cauză.

⁹ A se vedea, de exemplu, punerea în aplicare a obligației de readmisie a țărilor ACP în temeiul Acordului de parteneriat UE-ACP (Acordul de la Cotonou).

1.12 Ar trebui prevăzută o dezbatere specifică și amplă cu privire la migrație (vizând, *inter alia*, repatrierea voluntară, readmisia, reintegrarea, primirea, protecția internațională, combaterea rețelelor de recrutori și a rețelelor infracționale, consolidarea capacităților, respectarea drepturilor omului în cazul migranților, precum și cauzele profunde ale migrației neregulate), în vederea summitului UE-Africa din aprilie 2014 și a celei de a patra conferințe euro-africane privind migrația și dezvoltarea, prevăzută pentru a doua jumătate a anului 2014 (procesul de la Rabat).

Noua generație de programe pentru „Euromed Migrație” și „Euromed Poliție” care urmează a fi lansată începând cu 2014 ar trebui să ia în considerare în mod corespunzător evaluările pentru a deveni o platformă mai eficientă de dialog și cooperare. În plus, ar trebui să fie consolidate dialogurile regionale bilaterale și relevante cu țări din Africa Subsahariană. În acest context, țările partenere ar trebui îndemnate să adopte și să pună în aplicare măsuri naționale pentru gestionarea integrată a frontierelor și pentru combaterea recrutorilor, recurgând în acest sens la sprijinul unor experți trimiși de statele membre și, eventual, la cele mai bune practici dezvoltate de UNODC.

1.13 Pe baza inițiativelor UE existente în acest domeniu, cum ar fi programul WAPIS (*Western Africa Police Information System* - sistemul de informații al poliției din Africa occidentală, pus în aplicare de către INTERPOL), ar putea fi preconizat un program specific care să sprijine instituirea unei cooperări polițienești și a unui AFRIPOL pentru a contribui la coordonarea capacităților de informare și investigare în Africa, printre altele, în ceea ce privește lupta împotriva traficului de ființe umane și a introducerii ilegale de migranți. Acordarea de sprijin de către INTERPOL, UNODC și alte organizații relevante ar putea avea un rol esențial în această privință. Un astfel de program ar trebui să asigure sinergiile cu programul pentru frontiere al Uniunii Africane.

1.14 Trebuie să se asigure returnarea rapidă și eficace a migranților în situație nereglementară în condiții umane și demne, cu respectarea deplină a Cartei drepturilor fundamentale a UE, a acquis-ului UE relevant și a standardele internaționale în domeniul drepturilor omului, prin promovarea returnării voluntare, atunci când este posibil. În anumite condiții și ca un instrument complementar, ar trebui să fie pusă la dispoziție o asistență financiară și tehnică sporită pentru a sprijini reintegrarea socială și economică a persoanelor returnate, asigurând în același timp un sistem eficace de returnare involuntară în cooperare cu autoritățile naționale. Atunci când se oferă asistență financiară și tehnică, ar trebui să se acorde o atenție deosebită pentru a nu crea structuri paralele cu cele din țara terță în cauză și pentru a se evita crearea unor factori de atracție. Ori de câte ori este posibil, ar trebui să se acorde prioritate returnărilor în țările de origine mai degrabă decât în țările de tranzit.

1.15 Cu contribuția agențiilor din UE din sectorul justiției și al afacerilor interne și a altor părți interesate (OIM, ONG-uri), vor fi dezvoltate cooperarea/schimbul de informații și sinergiile între statele membre cu privire la conținutul programelor de returnare voluntară asistată, inclusiv măsuri de reintegrare și inițiative întreprinse de fiecare stat membru în ceea ce privește țările de origine sau de tranzit pentru a asigura o returnare durabilă a

migranților în situație neregulamentară. Începând cu 2014, această cooperare va fi dezvoltată în contextul REM (Rețeaua europeană de migrație).

(2) Programele de protecție regională, relocarea și consolidarea modalităților legale de intrare în Europa

Relocarea este un important mijloc prin care persoanele care au nevoie de protecție pot sosi în condiții de siguranță în Uniunea Europeană fără a întreprinde călătorii periculoase pe Marea Mediterană. Prin urmare, ar trebui să se încurajeze utilizarea acestui instrument în paralel cu acțiuni de sporire a autonomiei refugiaților din țările terțe, care reprezintă o condiție esențială pentru a se ajunge la o soluție durabilă.

Ar trebui, de asemenea, să fie examinat un număr mai mare de oportunități de mobilitate pentru studii și muncă, inclusiv oferirea unor căi alternative de intrare pentru potențialii solicitanți de azil.

2.1 În vederea îmbunătățirii situației refugiaților la nivel local, este necesar să se instituie și să se consolideze programe de protecție regionale. Programele de protecție regionale existente, cum ar fi cele din Africa de Nord (Libia, Tunisia și Egipt) și din Cornul Africii (Kenya, Djibouti), ar trebui să fie consolidate și extinse pentru a include, de asemenea, alte țări-cheie, în special în regiunea Sahel. În plus, UE pregătește, în prezent, un nou program regional de dezvoltare și protecție pentru refugiați în Liban, Iordania și Irak în cadrul unui răspuns pe termen lung la criza siriană.

Noile programe de protecție regionale vor necesita un angajament și o finanțare pe termen mai lung, în cazul în care se bucură de succes, atât din partea UE, cât și la nivel național. Finanțarea ar putea fi obținută doar parțial din resursele existente și din instrumentele financiare ale Fondului pentru azil și migrație. Ea trebuie să fie completată de alte surse de finanțare provenind din asistența UE pentru dezvoltare și de la statele membre. În plus, punerea în aplicare a programelor de protecție regionale/a programelor regionale de dezvoltare și protecție ar trebui să fie însoțită de un dialog politic puternic și de eforturi de sensibilizare privind protecția refugiaților și situațiile de prelungire a statutului de refugiat pe lângă autoritățile naționale din țările terțe, inclusiv la nivel regional.

Programele de protecție regionale ar trebui să își coordoneze componentele specifice regionale și naționale, iar statele membre ale UE și delegațiile UE ar trebui să joace un rol esențial în planificarea și punerea în aplicare a acestor programe. ICNUR, împreună cu alte organizații internaționale, va fi un partener esențial în acest domeniu, în timp ce ONG-urile ar trebui, dacă este necesar, să participe la punerea lor în aplicare. După caz, va fi promovată cooperarea între EASO și țările vizate, cu un accent special pe domeniile formării și consolidării capacităților.

În cooperare cu organizațiile internaționale (de exemplu, OIM) și cu ONG-uri, ar trebui lansate inițiative paralele pentru a facilita returnarea voluntară asistată și reintegrarea migranților blocați în țări din Africa de Nord către țările lor de origine și pentru a dezvolta capacitatea țărilor de a gestiona mai bine returnarea și reintegrarea¹⁰.

2.2 Statele membre sunt încurajate să își intensifice angajamentul actual privind relocarea ca o soluție pe termen lung care să contribuie la prevenirea și abordarea situațiilor de prelungire a statutului de refugiat. În 2012 au fost relocate în Uniune 4 930 de persoane de către douăsprezece state membre¹¹. În timp ce statele implicate deja în activități de relocare ar trebui să ia în considerare o mărire a cotelor lor, ar trebui ca în procesul de relocare să se angajeze și alte state membre, în vederea creșterii ponderii UE în angajamentul de relocare la nivel mondial. În acest context, este încurajată utilizarea strategică a relocării prin Programul de relocare al Uniunii, urmând ca aceasta să fie sprijinită prin finanțarea UE disponibilă în cadrul Fondului pentru azil și migrație.

2.3 Comisia este pregătită să organizeze, în cooperare cu ICNUR, o conferință privind relocarea celor mai vulnerabili refugiați din Siria. Conferința ar putea să aibă loc în prima jumătate a anului 2014 și să contribuie la încurajarea eforturilor de relocare atât în rândul statelor membre ale UE, cât și la nivel mondial.

2.4 Comisia va analiza și alte posibilități de acces protejat în UE în contextul procesului de reflecție privind prioritățile viitoare în domeniul afacerilor interne după expirarea programului de la Stockholm. Printre acestea s-ar putea număra în special: (a) orientări privind o abordare comună în materie de permise/vize pe motive umanitare; (b) un studiu de fezabilitate privind o posibilă soluționare comună a cererilor de protecție în afara Uniunii Europene, fără a aduce atingere dreptului existent de acces la procedurile de azil în UE. EASO, FRA și Frontex și, după caz, ICNUR, Organizația Internațională a Muncii sau OIM ar trebui să fie implicate în executarea acestor sarcini.

2.5 UE și statele sale membre ar trebui să continue să analizeze posibilitățile ulterioare de deschidere a unor canale legale care să ofere o oportunitate migranților de a ajunge în Europa în mod regulamentar. Astfel de canale vor contribui, de asemenea, la combaterea abuzurilor și a migrației neregulamentare. De exemplu, directiva privind lucrătorii sezonieri, odată pusă în aplicare, va clarifica condițiile de admitere, va acorda un statut juridic sigur pentru a proteja lucrătorii sezonieri de riscul de a fi exploatați și va oferi primul sistem de migrație circulară la nivelul UE, care le va permite migranților să se întoarcă în următorii ani în anumite condiții. Directiva privind studenții, cercetătorii și alte categorii de persoane, aflată în stadiu de negociere, ar putea, de asemenea, să aducă o

¹⁰ Centrele de resurse și de răspuns pentru migrație (*Migration Resource and Response Centres*) instituite de OIM în multe țări de-a lungul rutelor de migrație ar putea servi drept exemplu pentru crearea unor centre asemănătoare pe rutele din centrul și estul Mării Mediterane.

¹¹ Republica Cehă, Danemarca, Germania, Irlanda, Spania, Franța, Lituania, Țările de Jos, Portugalia, Finlanda, Suedia, Regatul Unit (sursă: EUROSTAT).

contribuție importantă, prin stabilirea unor norme clare în materie de admitere și de statut.

(3) Combaterea traficului de persoane, a introducerii ilegale de imigranți și a criminalității organizate¹²

Rețelele internaționale de criminalitate organizată exploatează dorința migranților de a duce o viață mai bună. Din acest motiv, UE va lua noi măsuri decisive de combatere a rețelelor de criminalitate organizată, elaborând noi inițiative în cooperare cu statele membre, precum și cu țări terțe, Frontex, Europol, EASO și Interpol.

Aceste activități se vor concentra în primul rând pe punerea în aplicare și consolidarea priorităților recent adoptate de Consiliul JAI în cadrul ciclului de elaborare a politicilor UE privind formele grave de criminalitate organizată internațională: imigrația neregulamentară, inclusiv introducerea ilegală și traficul de persoane. Pe această bază, UE va sprijini programele ulterioare de consolidare a capacităților pentru a combate introducerea ilegală și traficul de persoane în Africa de Nord, în principalele țări de origine și în primele țări de azil. Formarea în țările terțe ar trebui să sprijine cooperarea multidisciplinară, inclusiv în domenii precum asigurarea respectării legii și sistemul judiciar.

Procesul de reflecție în curs cu privire la utilizarea instrumentelor PSAC adecvate pentru a sprijini lupta împotriva organizațiilor criminale în țările terțe vor trebui luate, de asemenea, în considerare.

¹² Deși interdependente, introducerea ilegală de persoane (de exemplu, facilitarea intrării, a tranzitului sau a șederii neautorizate) și traficul de persoane nu ar trebui confundate. Mai precis, traficul implică utilizarea mijloacelor prevăzute definiția traficului („prin amenințări sau uz de forță sau prin alte mijloace de constrângere, răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau poziție de vulnerabilitate sau prin darea sau primirea unor plăți sau beneficii pentru a primi consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane”) în scopul exploatării persoanei și nu presupune traversarea unei frontiere sau transportul fizic, ca în cazul introducerii ilegale.

Acțiuni

3.1 Europol ar trebui să își consolideze activitățile în curs și să coordoneze agențiile relevante ale UE în domeniul introducerii ilegale de persoane și al luptei împotriva criminalității organizate¹³. Acest lucru ar putea include instituirea unei echipe în cadrul administrativ și juridic al fișierului de lucru pentru analiză privind formele grave de criminalitate organizată (*Analysis Work File Serious Organised Crime - AWF SOC*), în special punctul de control la punctele de contact [*Focal Point (FP) Checkpoint*], care să se ocupe, în cadrul Europol, de introducerea ilegală de persoane.

3.2 Două planuri de acțiune operaționale elaborate de EMPACT (Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale) cu privire la migrația neregulamentară și traficul de persoane în cadrul ciclului de elaborare a politicilor, în care este abordată și introducerea ilegală de persoane și sunt implicate statele membre și agențiile UE, vor fi stabilite în decembrie 2013 și lansate în ianuarie 2014.

3.3 Ar trebui să fie dezvoltat un plan cuprinzător al UE la care să participe toate părțile interesate în ceea ce privește lupta împotriva introducerii ilegale de migranți și care să includă dimensiunea drepturilor omului în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE. Strategia va include consolidarea cooperării practice și a schimbul de informații între statele membre, precum și cu agențiile UE, și cooperarea externă aprofundată cu țări terțe și cu organizații regionale și internaționale relevante (de exemplu, UNODC).¹⁴ În acest context, ofițerii de legătură în materie de imigrație prezenți în țările de origine și de tranzit vor juca un rol important.

În acest context, ar putea fi elaborate orientări privind diferite aspecte referitoare la lupta împotriva introducerii ilegale de persoane atât la nivelul UE, cât și la nivel național, ținând seama de lucrările ONU în acest domeniu.

Mijloacele deja existente de cooperare operațională între statele membre și țările terțe, cum ar fi ofițerii de legătură și operațiunile comune ar trebui folosite mai eficient în cadrul COSI¹⁵.

¹³ Mandatul Europol este consolidat în acest domeniu în conformitate cu revizuirea în curs a regulamentului privind Europol.

¹⁴ Informațiile colectate în acest context ar putea fi utilizate, de asemenea, pentru a detecta și a preveni mai bine călătoriile întreprinse de luptători străini fie în vederea participării la jihad în străinătate (în special în Siria), fie în vederea întoarcerii din străinătate.

¹⁵ Ar putea fi necesară coordonarea acestor acțiuni, dacă este cazul, cu procesul de reflecție în curs cu privire la elaborarea de elemente concrete pentru o comunicare privind o strategie europeană în materie de securitate maritimă (la începutul anului 2014).

3.5 Autoritățile naționale responsabile din statele membre vizate sunt încurajate să pună la dispoziția Europol în mod sistematic informațiile relevante, inclusiv date cu caracter personal, în scopul susținerii luptei împotriva persoanelor implicate în activități de introducere ilegală. Frontex și Europol ar trebui să încheie fără întârziere un acord operațional care să permită schimbul de date cu caracter personal, în scopul de a susține lupta împotriva activităților infracționale transfrontaliere¹⁶.

3.6 În cadrul coordonării între agenții a Europol, EASO ar trebui să conducă un proiect-pilot cu un stat membru pentru a afla mai multe despre introducerea ilegală de migranți și rutele de trafic.

3.7 UE ar trebui să sprijine din punct de vedere politic organizarea conferinței regionale care are loc în 2014 sub auspiciile strategiei comune Africa-UE privind traficul și introducerea ilegală de migranți.

3.8 Comisia va efectua evaluarea și modificarea posibilă a acquis-ului UE privind facilitarea intrării, a tranzitului și a șederii neautorizate, prin armonizarea unei lupte eficiente împotriva introducerii ilegale cu necesitatea de a evita incriminarea asistenței umanitare. Ar trebui să fie reamintită obligația internațională privind salvarea imigranților aflați în pericol pe mare¹⁷.

(4) Consolidarea supravegherii frontierelor, contribuind la îmbunătățirea tabloului situației maritime și la protecția și salvarea vieților migranților în Marea Mediterană

De-a lungul anilor s-au înregistrat în Marea Mediterană o serie de tragedii în urma cărora mai multe mii de persoane și-au pierdut viața în încercarea de a ajunge la țărmurile europene. Eforturile depuse de statele membre în regiune, uneori și cu sprijinul Frontex, sunt de apreciat și au condus la salvarea a mii de oameni. Cu toate acestea, este necesară intensificarea sprijinului și a asistenței acordate acestor state membre.

Rolul pe care Frontex îl joacă în coordonarea cooperării operaționale între statele membre în Marea Mediterană este esențial pentru asigurarea unui control eficient la frontieră în regiune, contribuind, în același timp, la asigurarea protecției persoanelor aflate în pericol și la salvarea vieților migranților. Consiliul European a solicitat ca operațiunile Frontex să fie consolidate. Acest lucru poate fi sprijinit prin îmbunătățirea partajării informațiilor privind tabloul situațional în Marea Mediterană prin intermediul oportunităților oferite de EUROSUR.

¹⁶ În cazul în care acest lucru este permis de regulamentul privind EUROSUR, date altele decât cele cu caracter personal ar trebui să fie puse la dispoziția EUROSUR de către Europol.

¹⁷ În acest context, trebuie clarificat de la bun început faptul că comandanții de navă au în continuare obligația de a respecta ordinele emise de centrele de coordonare a operațiunilor de salvare, în conformitate cu dreptul internațional.

Acțiuni

4.1 Frontex, împreună cu statele membre relevante, și-a sporit capacitățile de control al frontierelor maritime mediteraneene, care sunt frontierele externe ale Uniunii Europene. De exemplu, aceasta a consolidat operațiunea comună Hermes la începutul lunii noiembrie, ținând seama în mod corespunzător de eventualele modificări ale mișcărilor migratorii datorate aspectelor sezoniere. Acest fapt a fost posibil grație finanțării suplimentare oferite în contextul operațiunii Lampedusa (7,9 milioane EUR suplimentare pentru bugetul Frontex pe 2013).

Pe această bază, obiectivul constă în elaborarea unei abordări cuprinzătoare și coordonate privind operațiunile de supraveghere a frontierelor conduse de Frontex în Marea Mediterană (din Cipru până în Spania), axându-se pe principalele rute de migrație, începând cu primăvara anului 2014 pe baza unei abordări multilaterale. Consolidarea operațiunilor Frontex în 2014 ar trebui examinată ulterior pe baza conceptului prezentat de Frontex grupului operativ¹⁸.

Eforturile naționale de supraveghere a frontierelor ar trebui să fie pe deplin coordonate cu operațiunile întreprinse de Frontex și ar trebui în general să constituie o Rețea europeană de patrulare. Informațiile privind aceste eforturi naționale – indiferent de autoritatea care le întreprinde – ar trebui partajate prin intermediul rețelei EUROSUR, prin centrul național de coordonare al statului membru în cauză.

Aceasta ar putea include, de asemenea, intensificarea operațiunilor desfășurate de statele membre după exemplul inițiativei italiene „Mare Nostrum”. Aceste inițiative ar trebui să fie complementare și ar trebui să fie coordonate cu operațiunile Frontex¹⁹.

Consolidarea operațiunilor de supraveghere a frontierelor coordonate de Frontex prin mijloacele militare aeriene și navale ale statelor membre, atunci când acest lucru este posibil în temeiul legislației naționale și cu o utilizare civilă a acestor mijloace în scopul aplicării legislației, poate, de asemenea, să amelioreze cunoașterea situației și capacitatea de detectare rapidă a migranților în situație neregulamentară pe mare, permițând astfel o prevenire mai eficace a pierderii de vieți omenești. Prin urmare, o astfel de consolidare ar trebui încurajată în cadrul juridic global al regulamentelor privind Frontex și EUROSUR, care s-ar aplica mijloacelor militare utilizate în acest cadru.

Astfel cum se menționează la punctul 1.8, Frontex ar trebui să depună eforturi pentru a dezvolta participarea țărilor terțe mediteraneene în măsura în care acest lucru este posibil.

¹⁸ Statele membre gazdă sunt invitate să ia măsurile corespunzătoare pentru a scuti statele membre participante de la plata TVA-ului în cadrul operațiunilor comune în măsura în care este posibil.

¹⁹ Operațiunile care nu intră sub incidența regulamentului privind Frontex trebuie să fie totuși efectuate în deplină conformitate cu Carta drepturilor fundamentale și, în special, cu principiul nereturnării.

4.2 Parlamentul European și Consiliul sunt invitate să accelereze negocierile cu privire la propunerea de regulament de stabilire a normelor pentru supravegherea frontierelor externe maritime în contextul cooperării operaționale coordonate de Frontex, cu scopul de a organiza primul trilog înainte de sfârșitul anului.

4.3 Rolul EASO în domeniul identificării și al verificării solicitanților de azil în fluxurile mixte ar trebui să fie consolidat în parteneriat cu Frontex și în deplină conformitate cu mandatele respective ale agențiilor.

4.4 Sistemul european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR) a devenit operațional începând cu data de 2 decembrie 2013, iar punerea sa în aplicare și utilizarea sa deplină de către statele membre și Frontex va fi monitorizată îndeaproape. Schimbul de informații aproape în timp real, schimbul de date operative și cooperarea strânsă dintre agenții la nivel național și la nivelul UE sunt elementele-cheie în acest sens. Un rol esențial îl are, de asemenea, utilizarea tehnologiilor moderne de supraveghere, cum ar fi fuziunea datelor care provin de la sistemele de raportare a navelor cu cele furnizate de imaginile prin satelit.

4.5 Pe această bază, în cursul anului 2014 s-ar putea preconiza îmbunătățirea ulterioară a cooperării între agenții și a schimbului de informații în cadrul EUROSUR, pentru a îmbunătăți tablourile situației la nivel național și european²⁰. În conformitate cu cerințele Regulamentului privind EUROSUR, aceasta ar trebui să includă, de asemenea, asistența navelor statelor membre, care sunt prezente în orice caz în zonă²¹. Eforturile actuale ar trebui intensificate pentru a îmbunătăți monitorizarea punctelor cunoscute de plecare pentru migrația neregulamentară în întreaga zonă a Mediteranei, inclusiv activitățile din porturi și din zonele de coastă care reprezintă puncte centrale pentru imigranții în situație neregulamentară. Activitățile de detectare și urmărire a ambarcațiunilor mici vor fi continuate în cadrul EUROSUR cu sprijin financiar din partea viitorului program Copernic, precum și prin teste efectuate în cadrul proiectelor de cercetare în curs din PC 7, cum ar fi Perseus, Closeye, Lobos și Sagres, și cu sprijinul tehnic și consilierea din partea Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene²².

²⁰ Aceste eforturi ar putea fi completate prin lucrările în curs pentru a stabili un mediu comun în vederea schimbului de informații pentru domeniul maritim al UE. Mediul comun în vederea schimbului de informații (CISE) care este în prezent în curs de elaborare comună de către Comisia Europeană și statele membre ale UE/SEE este prevăzut, de asemenea, ca a treia fază a EUROSUR [COM(2008) 68].

²¹ Regulamentul privind EUROSUR prevede ca informațiile privind poziția, starea și tipul mijloacelor militare care participă la o misiune de aplicare a legii să fie incluse în tabloul național al situației pentru EUROSUR. Accesul la acest tip de informații poate fi limitat pe baza principiului „necesității de a cunoaște”.

²² Pe termen mai lung, sistemul de navigație prin satelit Galileo și sistemul de augmentare Egnos (Serviciul european geostaționar mixt de navigare) ar putea, de asemenea, să contribuie la consolidarea tabloului situației din Marea Mediterană.

În acest context, tabloul situației din Marea Mediterană ar trebui să fie consolidat printr-o mai bună utilizare a cooperării dintre agenții. Pe baza acordului privind nivelul serviciilor dintre Frontex și Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA)²³ și Centrul Satelitar al UE²⁴, ar trebui generate mai multe date privind poziționarea navelor și observarea Pământului pentru zonele critice. Acestea și alte date relevante pentru operațiuni ar trebui adăugate la diferitele tablouri de situație ale EUROSUR, inclusiv pentru mijloacele navale. În contextul cooperării dintre agenții (Frontex, Europol, EMSA), informațiile bazate pe date operative ar trebui să fie utilizate ca bază pentru intensificarea eforturilor de supraveghere.

4.6 Ar trebui lansat un apel la nivel național, dacă este cazul prin intermediul unui anunț pentru navigatori, îndemnând comandanții de nave comerciale și pescarii să își respecte obligațiile în temeiul dreptului internațional (UNCLOS, SOLAS și SAR) de a oferi asistență oricărei ambarcațiuni cu migranți aflate în pericol și de a semnala ambarcațiunea respectivă autorităților competente. Acest apel ar trebui să fie însoțit de asigurări publice conform cărora aceștia vor avea întotdeauna permisiunea de a debarca rapid migranții și, cu condiția să acționeze cu bună-credință, nu vor suferi consecințe juridice negative pentru acordarea acestei asistențe. Un astfel de apel ar trebui să fie sprijinit din punct de vedere politic la nivel european.

²³ Semnat în aprilie 2013.

²⁴ Urmează a fi semnat la începutul anului 2014.

(5) Asistență oferită statelor membre care fac față unei puternice presiuni a migrației și solidaritate cu acestea²⁵

Responsabilitatea și solidaritatea merg mână în mână. Statele membre au responsabilitatea de a investi și de a-și consolida capacitățile pentru a asigura un sistem național flexibil și eficient de azil, migrație și primire în conformitate cu acquis-ul comunitar. Aceasta include, de asemenea, consolidarea capacității de a gestiona o presiune bruscă și crescută. În același timp, asistența și solidaritatea joacă un rol important în contextul general al atenuării presiunii asupra statelor membre în întreaga UE. Evenimentele petrecute în largul coastelor insulei Lampedusa sunt, de fapt, doar o parte dintr-o problemă mai amplă și asistența ar trebui să vizeze toate statele membre care sunt în prima linie în fața presiunii ridicate exercitate de migrație.

Prin urmare, statele membre ar trebui să transpună și să pună în aplicare cu prioritate acquis-ul revizuit în materie de azil și să aplice abordările stabilite în concluziile Consiliului din martie 2012, pe baza comunicării Comisiei privind solidaritatea pe teritoriul UE. Statele membre ar trebui să recurgă la instrumentele de sprijin elaborate de EASO în acest sens.

Deși au fost deja abordate în cadrul celui de al patrulea set de acțiuni, trebuie remarcat faptul că operațiunile comune coordonate de Frontex constituie, de asemenea, un semn concret de solidaritate.

Pot fi dezvoltate alte inițiative de cooperare concrete pentru a sprijini statele membre aflate sub presiune să își gestioneze fluxurile de migrație și să asigure o evaluare rapidă și adecvată a cererilor de azil. Finanțarea UE își poate aduce contribuția, de asemenea, în acest sens. În acest cadru, ar trebui să fie consolidată planificarea pentru situații de urgență, în scopul de a preveni crizele atunci când este posibil și de a gestiona situațiile de urgență atunci când acestea apar.

Acțiuni

5.1 Comisia constituie rezerve de finanțare (inclusiv finanțare de urgență) în valoare de până la 30 milioane EUR pentru domeniul tehnologiilor informației, inclusiv pentru operațiunile de supraveghere a frontierelor în cadrul mandatului Frontex. Altor state membre le-au fost alocate aproximativ 20 de milioane EUR, pentru a face față presiunii tot mai mari la nivelul UE și capacităților insuficiente la nivel național care decurg din aceasta. Această finanțare va îmbunătăți capacitatea de primire, de prelucrare, de verificare și de înregistrare, precum și sprijinul pentru activitățile de gestionare a frontierelor. Finanțarea ar trebui, după caz, să fie completată de alte activități

²⁵ Programele naționale ale statelor membre pentru CFM 2014-2020, care trebuie elaborate și prezentate în curând, reflectă, de asemenea, în mod clar astfel de priorități, pentru ca finanțarea necesară să poată fi mobilizată imediat ce mecanismele de finanțare respective devin operaționale.

operaționale, cum ar fi asistența oferită de către EASO și Frontex. Planificarea pentru situații de urgență și gestionarea crizelor (a se vedea punctul 5.3) joacă un rol important în această privință.

Țările afectate în mod deosebit de un aflux de migranți și de solicitanți de azil pot, de asemenea, să solicite asistență după caz prin intermediul mecanismului european de protecție civilă (*European Civil Protection Mechanism - EUCPM*)²⁶.

5.2 Utilizând stimulentele financiare oferite de viitorul Fond pentru azil și migrație, statele membre ar trebui să se angajeze în mod voluntar în vederea intensificării transferului în interiorul UE al beneficiarilor de protecție internațională. EASO ar trebui să joace un rol de coordonare pentru a spori rapiditatea și eficiența transferului în interiorul UE. Statele membre care se confruntă cu o presiune scăzută de migrație sunt încurajate să dea dovadă de solidaritate în acest mod. Organizațiile internaționale, cum ar fi ICNUR și OIM, pot juca un rol important în acest domeniu.

5.3 Eforturile legate de planificarea pentru situații de urgență și de gestionarea crizelor la nivelul UE ar trebui continuate și extinse, în scopul luării de măsuri în vederea construirii unor sisteme de azil și migrație solide în statele membre. Aceste eforturi ar trebui să se bazeze pe o evaluare efectuată pe baza previziunilor tendințelor și a altor rapoarte statistice și analitice ad hoc produse de către EASO, Frontex, FRA și alte organizații cum ar fi ICNUR, OIM și alți actori și ar trebui să fie coordonate, de asemenea, cu EUCPM. În cadrul dezvoltării acestor eforturi de urgență, Comisia ar trebui să includă rapoartele de evaluare privind situația din țările de origine, integrând cât mai mult posibil componentele de securitate, gestionare a frontierelor și fluxuri de migrație²⁷.

Pentru a face posibilă planificarea pentru situații de urgență, statele membre ar trebui să furnizeze date către EUROSTAT, EASO, Frontex și alți actori relevanți fără întârziere și ar trebui să fie gata să sprijine solicitările de date suplimentare care ar putea fi necesare în acest scop.

5.4 EASO ar trebui să instituie un prim proiect privind soluționarea asistată a cererilor de azil în statele membre. Acest lucru ar permite soluționarea mai rapidă și mai eficientă a cererilor de azil, diminuând volumul de lucru al sistemului de azil al statului membru responsabil fără transferarea responsabilității pentru examinarea cererii de azil și cu respectarea deplină a cadrului juridic aplicabil la nivel național.

²⁶ Centrul de coordonare a răspunsurilor pentru situații de urgență (ERCC) din cadrul DG ECHO facilitează contribuțiile voluntare în natură sau în consultanță calificată din partea unor experți din cele 32 de state participante la mecanism, inclusiv statele membre ale UE. Din cauza caracterului voluntar al EUCPM, acesta poate fi considerat ca fiind doar o soluție provizorie pe termen scurt.

²⁷ Mecanismele care ar putea fi luate în considerare ar putea include Cadrul operațional al OIM pentru situații de criză în materie de migrație și grupul operativ pentru migrație privind ruta de migrație din Africa de Est și Africa de Nord.

